

โครงการส่งเสริมป้องกัน บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แบบบูรณาการ โรงพยาบาลศิลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๘

๑. หลักการและเหตุผล

ในสถานการณ์ปัจจุบันพบการแพร่ระบาดของยาเสพติดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั่วโลก คาดว่าจะมีประชากร ๒๗๕ ล้านคน หรือร้อยละ ๕.๕ ของประชากรทั่วโลกที่มีอายุระหว่าง ๑๕-๖๔ ปี ใช้ยาและสารเสพติด และพบว่ามีอาการผิดปกติจากการใช้ยาเสพติด ๓๖.๓ ล้านคน (UNODC, ๒๐๒๑) ซึ่งในจำนวนนี้มีเพียง ๑ ใน ๘ เท่านั้นที่เข้ารับการรักษา ก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งทางด้านกำลังคน เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครอง (BNN, ๒๐๒๒) ประเทศไทยพบผู้ป่วยยาเสพติดเข้ารับการรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ในปี ๒๕๖๕-๒๕๖๗ จำนวน ๑๒๗,๘๐๙, ๑๘๓,๐๗๙ และ ๒๑๒,๐๕๗ ราย ตามลำดับ จังหวัดศรีสะเกษ พบผู้ป่วยยาเสพติดเข้ารับการรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ในปี ๒๕๖๕-๒๕๖๗ จำนวน ๓,๒๓๖, ๔,๑๔๕ และ ๔,๓๓๗ ราย ตามลำดับและ เนื่องจากการบังคับใช้พระราชบัญญัติประมวลกฎหมายยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๖๔ ซึ่งมีกรอบแนวคิด “ผู้เสพ” คือ “ผู้ป่วย” โดยการมุ่งเน้นระบบการบำบัดรักษาแบบสมัครใจ และการฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติดเป็นสำคัญ และพบปริมาณ การผลิตยาเสพติดมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ประกอบกับราคายาเสพติดที่ถูกลง เป็นปัจจัยเสริมให้กลุ่มผู้เสพยาสามารถเข้าถึงยาเสพติดได้ง่าย ทำให้การแพร่ระบาดของยาเสพติดยังคงอยู่ในภาวะรุนแรง (Office of Narcotics Control Board, ๒๐๒๐) รวมทั้งขาดการประสานงานบูรณาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง (อาภรณ์ ภูมิ, ๒๕๖๗) ส่งผลให้เด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด ซึ่งอาจทำให้พัฒนาการทางด้านร่างกาย ระบบจิตประสาทและสมองมีความผิดปกติ ส่งผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคม (Rawson RA, ๒๐๑๓)

ผลการดำเนินงานบำบัดฟื้นฟูผู้ป่วยยาเสพติดในคลินิกยาเสพติด โรงพยาบาลศิลาลาดในปี ๒๕๖๗ ที่ผ่านมา โรงพยาบาลผ่านการรับรองคุณภาพสถานพยาบาลผู้ติดยาเสพติด (HA ยาเสพติด) Re-ac ครั้งที่ ๑ ในปี ๒๕๖๗ มีการบำบัดในรูปแบบผู้ป่วยนอกแบบสมัครใจทั้งหมด ๓๒ คน ผู้ป่วยยาเสพติดแบบสมัครใจบำบัดเข้ารับการรักษาและได้รับการติดตามดูแลอย่างต่อเนื่อง ๑ ปี (Retention Rate) ผ่านเกณฑ์ร้อยละ ๘๕.๒๓ จากผลการดำเนินงานดังกล่าว พบว่าการดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามตัวชี้วัด แต่ในการบำบัดยังพบความเสี่ยงและปัญหาผู้ป่วยหลบหนีจากการรักษา ร้อยละ ๙.๓๗ การเก็บสิ่งตรวจฉลาดเคลื่อน ร้อยละ ๖.๒๕

การส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหายาเสพติด จึงเป็นสิ่งสำคัญในการดูแลช่วยเหลือประชาชน ทุกกลุ่มวัย โดยงานสุขภาพจิตและยาเสพติด กลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิและองค์กรร่วมโรงพยาบาลศิลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ ได้จัดทำโครงการส่งเสริมป้องกัน บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แบบบูรณาการ โรงพยาบาลศิลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ ขึ้น เพื่อพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานด้านส่งเสริมป้องกัน บำบัดรักษา ฟื้นฟูสมรรถภาพ และการส่งต่อติดตามดูแลช่วยเหลือผู้เสพยาผู้ติดยาเสพติด อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน อีกทั้งการบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน เพื่อคืนคนดีสู่สังคมต่อไป

๒. วัตถุประสงค์ของโครงการ

- ๒.๑ เพื่อพัฒนาระบบบริการงานยาเสพติดอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน
- ๒.๒ เพื่อพัฒนาคุณภาพการดำเนินงานด้านส่งเสริมป้องกัน บำบัดรักษา ฟื้นฟูสมรรถภาพ และการส่งต่อติดตามดูแลช่วยเหลือผู้เสพยาผู้ติดยาเสพติด อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐาน
- ๒.๓ เพื่อบูรณาการดำเนินงานของภาคีเครือข่ายร่วมกับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดอำเภอศิลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ

๓. วิธีการดำเนินงาน/ ๔. กลุ่มเป้าหมาย

๑. จัดกิจกรรมการดำเนินงานในโครงการตามระยะเวลา กลุ่มเป้าหมาย งบประมาณที่กำหนดไว้ ดังนี้

๑.๑ จัดทำแผนปฏิบัติการและแผนการใช้งบประมาณ

๑.๒ จัดทำโครงการและเสนอแผนงานที่ผ่านการพิจารณา เพื่อเสนอขออนุมัติดำเนินโครงการ

๑.๓ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดในแผนปฏิบัติการ

๑.๔ ดำเนินงานจัดกิจกรรมในโครงการ

กิจกรรม	กลุ่มเป้าหมาย
๑. ประชุมชี้แจงแนวทางการส่งเสริมป้องกัน บำบัดรักษา ติดตามและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติด ยาเสพติดเครือข่ายระดับอำเภอ	เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอศิลาลาด จำนวน ๓๐ คน
๒. ประชุมชี้แจงแนวทางการส่งเสริมป้องกัน บำบัดรักษา ติดตามและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพยาเสพติด ยาเสพติดระดับตำบล	เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และภาคีเครือข่ายผู้รับผิดชอบ งานยาเสพติด ได้แก่ อสม. คปสอ. และองค์การบริหาร ส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑๕๐ คน
๓. ประชุมชี้แจงแนวทางการจัดการภาวะฉุกเฉินใน ผู้ป่วยจิตเวชสำหรับบุคลากรสาธารณสุข อำเภอ ศิลาลาด ปี ๒๕๖๘	เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และภาคีเครือข่ายผู้รับผิดชอบ งานยาเสพติด ได้แก่ อสม. คปสอ. และองค์การบริหาร ส่วนท้องถิ่น จำนวน ๖๔ คน

๓. วิธีการดำเนินงาน/ ๔. กลุ่มเป้าหมาย (ต่อ)

๒. ประเมินผลการดำเนินงาน

๓. สรุปผลการดำเนินงาน

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

มกราคม ๒๕๖๘ - เมษายน ๒๕๖๘

๖. สถานที่ดำเนินการ

๖.๑ ห้องประชุมโรงพยาบาลศิลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ (กิจกรรมที่ ๑ และกิจกรรมที่ ๓)

๖.๒ ห้องประชุมโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ในอำเภอศิลาลาด (กิจกรรมที่ ๒)

๗. งบประมาณ

โรงพยาบาลศิลาลาด ได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ จากสำนักงานสาธารณสุข
จังหวัดศรีสะเกษ (แผนงานบูรณาการป้องกัน ปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด โครงการลดปัจจัยเสี่ยงทาง
สุขภาพด้านยาเสพติด แบบบูรณาการ รหัส ๒๑๐๐๒๐๖๒๐๐๗๐๐๒๐๐๐๐๐๐) โครงการส่งเสริมป้องกัน
บำบัดรักษา และฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แบบบูรณาการจังหวัดศรีสะเกษปีงบประมาณ ๒๕๖๘ เพื่อจัดทำ
โครงการส่งเสริมป้องกันบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด แบบบูรณาการโรงพยาบาลศิลาลาด
จังหวัดศรีสะเกษ ปีงบประมาณ ๒๕๖๘ รวมเป็นเงิน ๒๕,๐๐๐ บาท (สองหมื่นห้าพันบาทถ้วน) เพื่อใช้เป็น
ค่าใช้จ่าย ดังนี้

กิจกรรม	จำนวนเงิน (บาท)
๗.๑ ประชุมชี้แจงแนวทางการส่งเสริมป้องกัน บำบัดรักษา ติดตามและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดเครือข่ายระดับอำเภอ ค่าใช้จ่าย - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๓๐ คน x ๒๕ บาท x ๒ มื้อ - ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๓๐ คน x ๘๐ บาท x ๑ มื้อ	๑,๕๐๐ - ๒,๔๐๐ -
รวมงบประมาณกิจกรรมที่ ๑	๓,๙๐๐ -
๗.๒ ประชุมชี้แจงแนวทางการส่งเสริมป้องกัน บำบัดรักษา ติดตามและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้เสพ ผู้ติดยาเสพติดระดับตำบล ค่าใช้จ่าย - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม จำนวน ๑๕๐ คน x ๒๕ บาท x ๒ มื้อ - ค่าอาหารกลางวัน จำนวน ๑๕๐ คน x ๘๐ บาท x ๑ มื้อ	๗,๕๐๐ - ๑๒,๐๐๐ -
รวมงบประมาณกิจกรรมที่ ๒	๑๙,๕๐๐ -
๗.๓ ประชุมชี้แจงแนวทางการจัดการภาวะฉุกเฉินในผู้ป่วยจิตเวชสำหรับบุคลากรสาธารณสุข อำเภอศีลาลาด ปี ๒๕๖๘ ค่าใช้จ่าย - ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่มจำนวน ๖๔ คน x ๒๕ บาท x ๑ มื้อ	๑,๖๐๐ -
รวมงบประมาณกิจกรรมที่ ๓	๑,๖๐๐ -
รวมงบประมาณทั้งสิ้น (กิจกรรมที่ ๑ = ๓,๙๐๐ + กิจกรรมที่ ๒ = ๑๙,๕๐๐ + กิจกรรมที่ ๓ ๑,๖๐๐)	๒๕,๐๐๐ -

๘. การประเมินโครงการ

๘.๑ ร้อยละ ๗๐ ของผู้ป่วยยาเสพติดเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา ได้รับการดูแลอย่างมีคุณภาพ ต่อเนื่องจนถึงการติดตาม (Retention Rate)

๘.๒ ร้อยละ ๑๐๐ ของศูนย์คัดกรอง สถานพยาบาล และสถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด ผ่าน การรับรองมาตรฐานสถานบริการบำบัดรักษายาเสพติด

๘.๓ ร้อยละ ๑๐๐ ของผู้ป่วยยาเสพติดที่มีความเสี่ยงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง (SMIIV) ได้รับการ ส่งต่อสำเร็จไม่เกิดอุบัติการณ์ความรุนแรงจากพฤติกรรมผู้ป่วย

๘.๔ จำนวนเป้าหมายผู้สมัครใจบำบัด (ม.๑๑๓, ม.๑๑๔) ผ่านเกณฑ์ตามเป้าหมายที่กำหนด

๙. ตัวชี้วัด/ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๙.๑ ทุกหมู่บ้าน/ทุกชุมชนของอำเภอศีลาลาด จังหวัดศรีสะเกษ ได้รับการค้นหา คัดกรอง ผู้เสพ/ผู้ ติดยาเสพติด เพื่อเข้าสู่กระบวนการบำบัดรักษา พร้อมทั้งมีการส่งเสริมป้องกัน ฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหา ยาเสพติดอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

๙.๒ ผู้เสพ/ผู้ติดยาเสพติดทุกคน ได้รับการดูแลบำบัดรักษา ส่งต่อ ติดตาม และฟื้นฟูสมรรถภาพตาม เกณฑ์มาตรฐาน เพื่อป้องกันการกลับไปเสพซ้ำลดอันตรายจากการใช้สารเสพติด

๙.๓ ไม่เกิดอุบัติการณ์ความรุนแรงจากผู้ป่วยยาเสพติดที่มีความเสี่ยงต่อพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง (SMIIV)

๙.๔ ประชาชนกลุ่มเสี่ยงได้รับความรู้ ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับ พิษภัย อันตรายของยาเสพติด และไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดทุกชนิด

๙.๕ ศูนย์คัดกรอง สถานพยาบาล สถานฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด และศูนย์ฟื้นฟูทางสังคมผ่านการรับรองคุณภาพตามมาตรฐาน

๑๐. หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ

งานสุขภาพจิต ยาเสพติด โรงพยาบาลศีลาลาด

(ลงชื่อ)..........ผู้เสนอโครงการ
(นายภูวดิ อัจวงษา)
พยาบาลวิชาชีพ

(ลงชื่อ)..........ผู้เสนอโครงการ
(นางสาวจิรัฐติกา ศีลารักษ์)
พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ

(ลงชื่อ)..........ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางสาวชนันญา นามิ)
นักวิชาการสาธารณสุข

(ลงชื่อ)..........ผู้เห็นชอบโครงการ
(นางวิจิตรา ทองบ่อ)
นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

(ลงชื่อ)..........ผู้อนุมัติโครงการ
(นายธนา คลองงาม)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศีลาลาด